

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2026-436

21.4.2026

If Skadeforsikring NUF

Bilansvar

Bilulykke –nakke og hodeplager – akutt og brosymptomer – årsakssammenheng.

Skadelidte ble utsatt for en trafikkulykke i 25.2.24. Natt til 13.3.24 fikk skadelidte smerter i hodet, hun ringte legevakten og oppsøkte fastlegen 14.3.24. Skadelidte meldte om personskade til foretaket 3.4.24, og presiserte et par dager senere at ulykken hadde forårsaket whiplash. Plagene vedvarte, og skadelidte ble fra 12.4.24 behandlet av kiropraktor ved helseklinikk. Fra 16.5.24 ble skadelidte behandlet ved nevrosender. Foretaket avsto krav under henvisning til manglende årsakssammenheng. Saken reiste spørsmål om skadelidte hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken og senere langvarige plager. Nemnda sluttet seg til sekretariatets begrunnelse og konklusjon. Det var ikke tilstrekkelig sannsynliggjorte akutt symptomer, ettersom symptomdebut fremstod å være 15 dager etter ulykken. Det forelå derfor ikke årsakssammenheng. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Skadelidte ble utsatt for en bilulykke 25.2.24.

Bilulykken medførte skader i form av bulker og riper som ble taksert til kr 66 590 inkl. mva.

Skadelidte har opplyst at det før denne takseringen var blitt foretatt reparasjoner som skulle gjøre bilen «lovlig kjørbare».

Skadelidte meldte om kollisjonen til foretaket samme kveld som ulykken fant sted.

[...] Nedover bakken på [veien] kommer en mindre [...] varebil. Den skal til [...], inn på [veien] retning [...] (mot der jeg kommer kjørende fra). Når vi er ganske nære hverandre så ser jeg at varebilen ikke klarer svingen men seiler på isen rett fram mot meg og treffer meg og seiler inn i snøfonna i veiskulderen ved mitt kjørefelt. Det går en brøkdel av et sekund fra jeg oppdager at varebilen har mistet kontroll og kommer mot meg til vi støter sammen. Skaden på min bil er i fronten [...]

Skadelidte svarte i samme skjema «nei» på spørsmål om noen personer ble skadet i hendelsen.

Skadelidte ringte legevakten natt til 13.3.24 pga. smerter i hodet.

Skadelidte kontaktet fastlegen 14.3.24.

Skadelidte meldte om personskade til foretaket 3.4.24. I e-post av samme dag presiserte skadelidte at hun hadde begynt å få vondt i hodet kvelden 11.3.24, og at det forverret seg de neste dagene. Videre at:

[...] Det gjelder hodespreng som startet to uker etter kollisjonen og har pågått i over tre uker nå, jeg har fått påvist whiplash (nakkesleng) med full låsning på venstre side samt mild hjernerystelse.
[...]

I journal fra helseklinikk skrevet av kiropraktor med CCMI sertifisering, fremgår at skadelidte ble diagnostisert med N79 Følgetilstander etter hjernerystelse (ICPC-2) og A82 Følgetilstand nakkeslengskade (ICPC-2). I notat etter første behandling 12.4.24 fremgår videre:

Var i bil kollisjon i februar, gikk 3 mil på ski etterpå, 2 uker etterpå begynte få vondt i hodet, fastlege sendte [skadelidte] til kiropraktor, konstatert mild hjernerystelse, [...]

Skadelidte ble også behandlet for hodepine ved nevrosender fra og med 16.5.24. I journalnotat av samme dag ble det notert at hun var frisk fra tidligere og aldri hatt problemer med hodepine. Videre at hodepine hadde debutert to uker etter bilulykken. Hun hadde i perioden etter ulykken vært litt forkjølet og kanskje litt stiv i nakken.

Kiropraktor noterte 16.5.24 at plagene ble verre over tid. Det ble også notert opplysninger om blant annet myalgi i nakke/skuldre, og at tester tilsa skadelidte hadde mild depresjon og angst og «subthreshold insomnia». Hun var 100% sykmeldt.

I melding fra skadelidte til foretakets datterselskap av 5.6.24 fremgår:

[...]

Jeg har nå også lest epikrisene både fra 16 mai og 29 mai, og når det gjelder den fra 16 mai så er det et par ting der som ikke er riktig gjengitt og som jeg ønsker presisere:

[...]

(ii) Det står at jeg tror jeg var forkjølet og kanskje litt stiv i nakken rett i etterkant av kollisjonen. Det riktige er at jeg vet at jeg var forkjølet og at jeg var stiv i nakken. Det jeg trodde var at stivheten i nakken skyldtes forkjølelsen, jeg koblet ikke det til kollisjonen. Videre hadde jeg også smerter bak panna da jeg var forkjølet, og det trodde jeg kom av at jeg gjorde litt hyppig saltvannsskylling av nesa (med nesehorn) fordi nesa mi var helt tett pga forkjølelsen, og at jeg kanskje hadde brukt litt mye salt og skylt litt for ofte slik at jeg fikk vondt bak panna av den grunn. Men jeg trodde altså ikke at jeg var forkjølet og hadde vondt i nakken, det vet jeg at jeg hadde - "tro" gikk på årsakssammenhengen.

Forsikrede hadde flere konsultasjoner ved nevrosender, og var også til synsundersøkelse. I psykolog-notat 10.10.24 fremgår betydelig endret liv/vanskelig overgang etter ulykken.

Skadelidtes fastlege svarte følgende på foretakets spørsmål:

[...] 2. Hvilke symptomer og undersøkelsesfunn er journalført fra pasientens første konsultasjon hos deg etter hendelsen (oppgi dato for undersøkelsen)?

14.03.2024: [Skadelidte] pleier ikke å ha hodesmerter. Natt til 12.03.2023 konstante smerter i hele hodet, men mest V side. Ikke kvalme eller oppkast. Ikke merket noe med synet. Ikke hatt migrene tidligere. Bruker briller.

Siste gang sjekket hos optikker ifjor. 4 uker siden nakke smerter som vedvarer. Hadde ØLI forrige uke. Ikke mye snørr eller hoste. Ikke press i hodet når [skadelidte] bøyer seg forover.

var i en bilkollisjon for 2.5 uke siden hvor jeg ble påkjørt av en bil som skled på isen og traff sideveis i fronten på bilen jeg kjørte og det ble bråstopp for oss begge. Fronten på bilen min er rimelig ødelagt. Jeg syntes ikke støtet var så veldig kraftig og følte meg helt fin, men kanskje kan sammenstøtet være en årsak eller medvirkende årsak til det legetimen gjaldt. Ønsker nevne det, ifall relevant å hensynta og ta inn i journalen.

3. Beskriv hvordan den videre symptomutvikling har vært. Vedvarende plager med hodepine, slapphet etc. på tross av omfattende behandling og utredning

[...]

5. Gjennomført behandling (type og effekt). [helseklinikk]. Usikker effekt

Optikker [...] Usikker effekt

[...]

11. Forventet videre utvikling/prognose? Usikker tidsperspektiv, men dette pleier å ro seg ned iløpet av ½ 1 år. [...]

11) Usikker årsak til pasientens symptomer. Således er det vanskeligere å anslå prognose. Imidlertid ikke funnet objektive tegn til sykdom ved klinisk undersøkelse, ingen funn på MR av hodet, og tilnærmet normale blodprøver, hvilket taler for god prognose. [...]

Kiropraktor skrev også en erklæring datert 20.11.24 på foretakets forespørsel som beskrev behandlingsforløpet.

Foretaket avsto kravet som følge av manglende årsakssammenheng mellom ulykken og plagene, og i stor grad vist til manglende dokumentasjon på akuttsymptomer.

I brev 22.5.25 skrev skadelidte bl.a.:

Det er heller ikke riktig at jeg «først» merket de aktuelle plagene rundt to uker etter uhellet, slik [foretaket] skriver på side 4 i klagesvaret. Den voldsomme og eksplosjonsartede hodesprengen kom etter ca to uker, men før dette var det symptomer som jeg trodde var relatert til pågående forkjølelse.

[...]

Utover en rekke ikke klinisk evidensbaserte symptomer som jeg sliter og har slitt med, så er et eksempel på et tydelig fysisk bevis øyne som «hopper», altså skader på synsmotorikken [...]. [...] det [er] tegn på skade i hodet, som medfører at øynene bruker ekstremt mye energi på å sende informasjon til hjernen, det er slik det har blitt beskrevet for meg av medisinsk ekspertise.

[...]

For øvrig ønsker jeg å nevne at jeg aldri tidligere har vært sykemeldt annet enn en sjelden gang i en ukes tid pga lungebetennelse eller infeksjon. Ei heller har jeg vært plaget av hodepine eller hatt andre små eller store plager. I mine 26 år i arbeidslivet har jeg knapt vært syk overhodet, og jeg har i alle år hatt svært god fysisk og psykisk helse. Pt. jobber jeg i 20% stilling [...]

Skadelidte har i det vesentlige anført at det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom bilulykken og senere langvarige plager. Det er ikke nødvendig med slag mot hodet for å få hjernerystelse. Som kjent kan man få svært kraftige hjernerystelser ved rotasjon. Det er det som har skjedd i dette tilfellet. Man kan heller ikke oppstille et generelt krav om dokumentasjon på symptomer innen 72 timer etter ulykken. Man må vurdere den konkrete typen skader og hvordan en normal skadeutvikling for den aktuelle typen skade er. I dette tilfellet handler det om hjernerystelse (PCS/Post Commotio Syndrom), whiplash/låsning i venstre side nakke og skade på synsmotorikken. Kroppsfunksjoner går i «hvilemodus» for å beskytte seg selv, og institusjoner som NHS (britiske helsemyndigheter) opererer med opptil tre uker før symptomer på hjernerystelse kan inntre.

Skadelidte anfører videre at det foreligger tidsnære symptomer. Skadelidte ringte blant annet legevakta natt til 13.3.24 på grunn av hodesmerter. Videre var skadelidte hos fastlegen 14.3.24, og opplyste i denne forbindelsen om nakkesmerter og hodepine, jf. legeerklæringen fra fastlegen. Videre fremgår av nevrologs epikrise av 16.5.24 at skadelidte var forkjølet og stiv i nakken i forkant av debut av hodepine. Hun koblet nakkesymptomene til forkjølelsen innledningsvis.

Foretaket har i det vesentlige anført at det ikke er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom bilulykken og senere langvarige plager. De fire nakkeslengkriteriene er lagt til grunn flere ganger for nakkeslengskader, men er i prinsippet bare uttrykk for alminnelig traumatologi, jf. f.eks. LB-2023-12601. De fire vilkårene skal dermed også brukes ved anførsel om skaderelaterte postcommotiosymptomer. De fire vilkårene for årsakssammenheng er langt på vei begrunnet i at årsaksvurderingene i disse sakene er vanskelige og at betingelseslæren derfor ikke strekker til. Det dreier seg om plager uten objektive funn og en type plager som kan oppstå helt uten traumer, som dessuten har høy forekomst i normalbefolkningen. Sistnevnte er beskrevet i artikkelen «Langvarige plager etter hjernerystelse». Når det gjelder anførsel om skaderelaterte postcommotiosymptomer, er det selvsagt en forutsetning at kravstiller faktisk fikk en

hjernerystelse. En hjernerystelse er en forbigående funksjonsforstyrrelse av hjernen som gir en av følgende tre tilstander umiddelbart etter traumet: bevissthetstap (mest vanlig), hukommelsestap eller inadekvat atferd. De påfølgende symptomene som hodepine, svimmelhet og kvalme, forventes også svært kort tid etter hjernerystelsen. Se LB-2019-1879.

Bildene av bilen viser ingen stor skade, og det er ikke opplyst at skadelidte slo hodet, besvimte eller hadde hukommelsestap eller inadekvat atferd etter traumet. Tvert imot gikk skadelidte en skitur på tre mil rett etter uhellet og var i god form. Når det er opplyst at skadelidte først merket de aktuelle plagene rundt to uker etter uhellet, er kravet til akuttsymptomer ikke oppfylt, verken for en hjernerystelse eller en nakkeslengskade. Det er da ikke sannsynliggjort at trafikkuhellet 25.2.24 forårsaket de aktuelle helsemessige plagene. Konklusjonen ville blitt den samme også etter en vanlig bevisvurdering.

Vertikal Helses vurderinger binder ikke foretaket i vurderingen av årsakssammenheng under bilansvaret. Det fremgår heller ikke hva Vertikal Helse eventuelt baserer sin vurdering av årsakssammenheng på.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om skadelidte har sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken og senere langvarige plager.

Skadelidte fikk ikke medhold da sekretariatet behandlet saken. Sekretariatet viste i hovedsak til at det ikke var tilstrekkelig sannsynliggjorte akuttsymptomer, ettersom symptomdebut fremstod å være 15 dager etter ulykken. Det forelå derfor ikke årsakssammenheng. Sekretariatet bemerket også at saken var bedre egnet for muntlig behandling ved domstolene.

Skadelidte fremmet krav om nemndsbehandling 13.2.26. Det er i den forbindelse kommet enkelte nye anførsler og oversendt ytterligere dokumentasjon.

Nemnda har gjennomgått all den fremlagte dokumentasjonen i saken, og slutter seg til sekretariatets begrunnelse og konklusjon. Nye anførsler og dokumentasjon er vurdert, men dette endrer ikke nemndas vurdering om av at det ikke i tilstrekkelig grad er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken og skadelidtes senere langvarige plager.

Etter dette har nemnda kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).